

Program Edukacyjny – Bocian

Joanna Polley

Na świecie żyje ponad 160 tysięcy par bocianów białych, z czego 40 tysięcy zakłada gniazda w naszym kraju. Polskę można więc nazwać królestwem bocianów. Jak widać te ptaki wciąż znajdują u nas dogodne warunki życia.

Bocian biały, ze względu na małą płochliwość i zakładanie gniazd w pobliżu człowieka, od dawna stanowił przedmiot obserwacji. Badania na liczebności tego gatunku dostarczają cennych informacji o zmieniającym się stanie populacji. Dłatego Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „pro Natura” w ramach ogólnopolskiego Programu Ochrony Bociana Białego co roku zbiera dane o liczebności tego gatunku w poszczególnych rejonach Polski.

Nasza szkoła (*SP im. K.KN w Łobżenicy, woj. Wielkopolskie*) już od 3 lat współpracuje z tymże Towarzystwem, prowadzi inwentaryzację gniazd bociana na terenie gminy Łobżenica. Przyczyniamy się w ten sposób do zapobiegania drastycznym spadkom populacji.

W związku z naszą współpracą wypromowaliśmy w roku szkolnym 2002/03 Święto Bociana. Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami i przydziałem obowiązków kl. IV przystąpiły do tworzenia wioski bocianie w swoich klasach. Każda wioska była inna. Świadczy to o ogromnym zasobie wiedzy u uczniów, drzemiących w nich pomysłach. Do budowy użyli różnych materiałów: kartony, gazety, styropiany, sznurki, plastelina, puszki, butelki.

Uczniowie kl. V wyruszyli w plener plastyczny, którego tematem był „Bocian w moim środowisku”. Najstarsi uczniowie naszej szkoły podążyli szlakiem gniazd bocianich -wycieczka rowerowa. Na trasie sporządzali notatki, obserwowali gniazda i żerowiska. Z rajdu przywieźli dużo ciekawych i zadziwiających informacji dotyczących stanu gniazd, miejsc żerowisk. Informacje zostaną wykorzystane przy sporządzaniu inwentaryzacji gniazd na terenie gminy.

Odbyły się też pogadanki, debaty na poziomie klas 4-6, dotyczyły one min. „Bocianich stołówek”, czasu wędrówek, przyczyn zanikania żerowisk oraz śmierci ptaków, pojawił się również bocian w folklorze.

W każdym człowieku tkwi potrzeba aktywności – dążenia do jakiegoś celu, a także potrzeba akceptacji ze strony otoczenia. Święto, które promowaliśmy stanowiło propozycję podjęcia działalności na rzecz ochrony przyrody. Przedsięwzięcie powiodło się dzięki zaangażowaniu uczniów. Ważne jest również to, aby dzieci wiązały się z podjętymi zobowiązaniami a praca ich była zauważona i doceniona.

Chciałabym za pośrednictwem zespołu redakcyjnego „Edukacji przyrodniczej w szkole podstawowej” zachęcić innych nauczycieli oraz ich uczniów do współpracy z PTPP „pro Natura” z Wrocławia. Może niektórym znany jest projekt edukacyjny – „Bocian”, ale tym co nie mieli nigdy przyjemności życzyć powodzenia i sukcesów

w odkrywaniu gniazd bocianich na terenach swoich gmin, powiatów, województw.

Odbiorcy naszego dnia: nauczyciele, uczniowie

Cele „Święta Bociana”:

- uaktywnienie młodych ludzi poprzez obserwację przyrody i podejmowanie działań dla jej ochrony;
- zbieranie informacji o stanie populacji bociana białego w Polsce;
- poszerzenie wiedzy uczniów poprzez zdobywanie konkretnych wiadomości;
- uwrażliwianie na piękno przyrody.

Realizacja Święta:

1. Opracowanie harmonogramu akcji:

- Klasy IV – wykonują w klasach wioski bocianie według inwencji twórców.
- Klasy V – wyruszają w plener plastyczny, którego tematem jest: „Bocian w moim środowisku”.
- Klasy VI – wycieczka rowerowa szlakiem gniazd bocianich.

Na szlaku uczniowie sporządzają notatki dotyczące:

- stanu gniazda bocianiego,
- położenia gniazda,
- odległości od zabudowań,
- opisu żerowiska bociana – mapka (lokalizacja żerowiska w stosunku do najbliższej miejscowości lub rzeki).

2. Zapoznanie grona pedagogicznego z celem i harmonogramem akcji.

3. Wychowawcy klas przeprowadzają pogadanki oraz debaty na temat wcześniej wylosowany:

- Rok z życia bociana.
- Bocianie stołówki.
- Czas wędrówek.
- Boćkowe kłopoty – przyczyny zanikania żerowisk, utraty miejsc dogodnych do zakładania gniazd.
- Bocian w folklorze.

4. Wystawa wiosek bocianich przygotowanych przez „czwartaków”, prac plastycznych uczniów klasy V oraz zdjęć i notatek sporządzonych przez uczniów klasy VI.